

Bemutatás

Semmi dadogás, semmi esetlenség, semmi amiért tanárosan rászólhatnánk: költő áll előttünk. Egyike a fölszárnyalóknak fiatal lírikusaink földközelségben húzó csapatából. Verseit a Tiszatáj olvasóin kívül alig ismerik. Itt közölték először – immár három éve – s azóta csak egy-egy ízben jelent meg más fórumokon. Évi négy-öt verssel – mert ennyi a termés! – nem is igen lehet másként gazdálkodni. Am évi négy-öt verssel nem lehet kitörni sem az ismeretlenségből ma – a magyar „költés” elkedvetlenítő felduzzadása, a „lira” rákos burjánzása idején. Mi lehet az oka ennek a szükséztudásnak? Ötlethiány? Begörcsölt lélek? Szüksős fantázia? Idézek egy leveléből: „Nem tudhatom, jó »költő« vagyok-e vagy sem, annyi azonban bizonyos, nem engedem meg magamnak, hogy bármit kiadjak a kezem közül (vagy akár meg is írjam), így sem produkálok valami fényeset, hát még ha lazítanék az önkontrollomon...” Soráiban (ha versei mellé tesszük) nem az abszolút lírára törekvő, az örökké csiszológató, újraíró költő arca – a filológus fantomja – sejlik föl. Baudelaire-hez és Mallarméhoz nincs köze. Az egyértelműséget keresi, mert annak, aki szolgálni akar a verssel pontosan kell szólnia. A legpontosabb költői szó pedig a kép. A József Attila-féle. Végtelen feszültségűre komponált-kovácsolt képei mindig érthetőek. Nem nézheti le olvasóját az, aki komolyan veszi költői céljait! Nagyon zártan szerkeszt. Verseinek többségében nincs cselekmény, folyamat. Az összefonódó metaforákkal mindent el tud mondani, mert sehol nem hiányzik az a különösen erős kép, ami összefogja, elrendezi és megvilágítja a többi. Az „idézgetések” stációján már túljutott, elengedte példaképeinek kezét. Nagyritkán áll meg egy pillanatra tiszta levegőt szívni csúcsaikon. (József Attila, Ady, Vörösmarty). A tónus komoly – néhol a feketeségig elkomorló. Idegen tőle a játék, a magáért való dallam. Nincs verse, ami csak önmagát jelentené. Kerül minden szabadosságot, a szabadversben sem bízik. Hangsúlyos ritmusait igényes rímek kötik négy soros strofákká.

Baka István most végezte el az egyetemét. Egy dunántúli kisvárosban fog tanítani. (Nem pályázik a költészet vértetében kényelmes és előnyös irodalmi stálmokra.) Huszonnégy éves – sorsáról csak kérdőjelekben beszélhetünk. Megacélozzák-e a rá-váró harcok, vagy közönybe süppedtek? Tenyerek fognak szorulni a szájára: mer-e kikiabálni az ujjak rácsain, vagy örökre elvirágzik az ének? Lesz-e társadalmi erő költő-hítéből? Bizunk benne: keménység és tisztaság az útravalója.

ALEXA KÁROLY